

odbor veřejné správy, dozoru a kontroly
náměstí Hrdinů 1634/3
140 21 Praha 4

Č. j.: MV- 5321-7/ODK-2019

Praha 4. března 2019

Vážená paní

Sdělení v návaznosti na podnět ke kontrole

V návaznosti na přípis Ministerstva vnitra, odboru veřejné správy, dozoru a kontroly, ze dne 22. ledna 2019, č. j. MV-5321-2/ODK-2019, kterým Vám byla poskytnuta odpověď na dotaz (ze dne 9. ledna 2019) ve věci povinnosti zveřejnění informací o členech orgánů obce Kobylá nad Vidnavkou, resp. o členech pomocných orgánů (výborů a komisí) na internetových stránkách obce, obdržel zdejší odbor dne 11. února 2019 Vaše podání, kterým opětovně upozorňujete na absenci údajů o členech výborů a komisí na internetových stránkách obce. Z Vašeho podání vyplývá, že jste starostku obce požádala, aby tyto informace na webových stránkách zveřejnila, avšak paní starostka Vámi požadované osobní údaje nezveřejnila. Ptáte se, jak se můžete jako občan proti postupu paní starostky bránit.

Vaše shora uvedené podání ze dne 11. února 2019 jsme vyhodnotili jako podnět k provedení kontroly výkonu samostatné působnosti obce ve smyslu ustanovení § 129 a násl. zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obcích“).

Náhledem na webové stránky <https://www.oukobyly.cz/> jsme přezkoumali postup obce spočívající ve zveřejňování jména a příjmení členů orgánů obce. Jak je patrné z webových stránek, obec v rámci povinně zveřejňovaných informací („organizační struktury“) veřejnost informuje o jménu a příjmení starosty a místostarosty obce. Jinde na webových stránkách, v kolonce „zastupitelstvo obce“ – „seznamy zastupitelů“, jsou zveřejněna jména a příjmení všech členů zastupitelstva obce. Pod nadpisem „komise, výbory“ jsou zveřejněny předsedové (předsedkyně) a někteří členové s uvedenou poznámkou: „dle zákona o GDPR jsou zveřejněni pouze členové výborů, kteří jsou také zastupiteli obce, zveřejnění ostatních členů výborů podléhá jejich výslovnému souhlasu.“

Ke shora uvedenému postupu spočívajícímu v nezveřejnění jména a příjmení členů výborů a komisí bylo ze strany zdejšího odboru zpracováno, jak je Vám ostatně známo, stanovisko vedené pod č. j. MV-5321-2/ODK-2019. V daném stanovisku zdejší odbor dospěl k závěru, že jména a příjmení členů výborů a komisí by měla být, stejně jako jména a příjmení představitelů orgánů obce, součástí *popisu organizační struktury obce*, kdy jde o jednu z povinně zveřejňovaných informací daných § 5 odst. 1 písm. b) informačního zákona¹. Ačkoliv je pravdou, že povinnost obce zveřejnit jména a příjmení členů výborů a komisí zákon nestanoví přímo (výslovně), dovozujeme tak teleologickým výkladem § 5 odst. 1 písm. b) informačního zákona, který vymezuje povinnost zveřejnit „*popis své organizační struktury*“.

Jak vyplývá z našeho stanoviska, náš právní názor se neopírá o výslovné zákonné znění, ale jde o argumentaci opírající se o smysl a účel informačního zákona, konkrétně jeho ust. § 5 odst. 1 písm. b), ze kterého vyplývá povinnost obce zveřejnit „*popis své organizační struktury*“. Jak jsme uvedli ve shora uvedeném stanovisku, dle našeho názoru bez jmen a příjmení všech členů zastupitelstva a jejich pomocných orgánů (tj. výborů a komisí) zveřejnění informací o organizační struktuře obce postrádá svůj význam.

Postup obce spočívající ve zveřejnění jmen a příjmení všech členů výborů a komisí nelze chápat striktně jako povinnost vyplývající ze zákona, ale tento postup je doporučeníhodný, a to jak z hlediska smyslu a účelu zákona [ust. § 5 odst. 1 písm. b)], tak z hlediska principu transparentní veřejné správy. Dle našeho názoru by tedy obec měla zveřejnit jména a příjmení všech členů výborů a komisí přesto, že tak zákon výslovně nestanoví, neboť zveřejnění informací o obsazenosti výborů a komisí naplňuje zájem veřejnosti (zejména občanů dané obce) na znalosti jmen a příjmení osob zastávajících veřejnou funkci. Tento veřejný zájem nepochybně převažuje nad zájmem na ochraně soukromí a osobních údajů (viz níže uvedené stanovisko).

Pokud však obec zveřejňuje na svých webových stránkách pouze jména a příjmení těch členů výborů, kteří jsou zároveň zastupiteli obce, nelze konstatovat, že dochází k porušování zákona obcí. Jak bylo uvedeno výše, taková povinnost nevyplývá ze zákona přímo, ale je dovozována až výkladem ust. § 5 odst. 1 písm. b) informačního zákona, tedy nad rámec jeho doslovného znění.

Z uvedeného důvodu jsme dospěli k závěru, že **provedení kontroly v obci Kobylá nad Vidnavkou v souvislosti s neúplným zveřejněním informací o obsazení výborů a komisí není z hlediska ochrany zákona opodstatněná**. V této souvislosti odkazujeme na ust. § 101 odst. 4 Ústavy ČR, dle kterého platí, že: „Stát může zasahovat do činnosti územních samosprávných celků, jen vyžaduje-li to ochrana zákona, a jen způsobem stanoveným zákonem.“ K citovanému ustanovení Ústavní soud uvedl, že: *Zásah státu ve smyslu čl. 101 odst. 4 Ústavy ČR nesmí být*

¹ Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „informační zákon“).

v rozporu s ústavně zakotvenými znaky samosprávy a je přípustný toliko tehdy, pokud to ochrana zákona nepochybně vyžaduje.“ (nález Ústavního soudu ze dne 30. září 2002, sp. zn. IV. ÚS 331/02).

Jde-li o Vaši námitku, že kontakt na pověřence pro ochranu osobních údajů jste získala až podáním žádosti podle informačního zákona, tato námitka není v současné době důvodná, neboť náhledem na webové stránky obce Kobylá nad Vidnavkou jsme zjistili, že obec v současné době zveřejňuje informaci o jménu a příjmení pověřence a je zde uveden i emailový kontakt. Navíc povinnost zveřejnit kontaktní údaje pověřence pro obec vyplývá z čl. 37 odst. 7 GDPR, kdy dozorová pravomoc Ministerstva vnitra je vyloučena speciální dozorovou pravomocí Úřadu pro ochranu osobních údajů.

Z hlediska ochrany osobních údajů členů výborů a komisí si Vám dovolujeme poskytnout následující stanovisko, které jsme zaslali i starostce obce Kobylá nad Vidnavkou v návaznosti na její žádost (dopis Ministerstva vnitra ze dne 4. března 2019, č. j. MV- 5321-8/ODK-2019):

Pokud jde o obavu obce z porušení GDPR, Ministerstvo vnitra již ve svém shora uvedeném stanovisku upozornilo, že účinností obecného nařízení o ochraně osobních údajů (GDPR) nedošlo k žádné změně pravidel týkajících se zveřejňování tzv. povinně zveřejňovaných informací uvedených v § 5 odst. 1 informačního zákona.

Z hlediska ochrany osobních údajů lze odkázat na ust. § 5 odst. 2 písm. f) zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, dle kterého platí, že správce osobních údajů může zpracovávat osobní údaje (tedy i zveřejňovat na svých webových stránkách) bez souhlasu subjektu údajů, *pokud poskytuje osobní údaje o veřejně činné osobě, funkcionáři či zaměstnanci veřejné správy, které vypovídají o jeho veřejné anebo úřední činnosti, o jeho funkčním nebo pracovním zařazení.*

Zákon č. 101/2000 Sb. o ochraně osobních údajů je i v současnosti platným a účinným právním předpisem (doposud nebyl zrušen), tj. předmětné ustanovení je i nyní aplikovatelné. Skutečnost, že GDPR podobné ustanovení neobsahuje, neznamena, že by podle § 5 odst. 2 písm. f) zákona o ochraně osobních údajů nemohlo být v praxi postupováno. Toto ustanovení nijak neodporuje GDPR, ale je naopak provedením jeho čl. 6 odst. 1, písm. e), kde jsou vyjmenovány zákonné tituly zpracování osobních údajů. Dle uvedeného článku platí, že zpracování je zákonné, pokud je nezbytné pro splnění úkolu ve veřejném zájmu. Tímto veřejným zájmem je i legitimní zájem veřejnosti na poskytování informací o veřejných funkcionářích, resp. o veřejně činných osobách, jde-li o informace související s výkonem jejich veřejné funkce. I po účinnosti GDPR tedy existuje zákonný titul ke zveřejnění jmen a příjmení jak členů zastupitelstva, jak i členů výborů a komisí, neboť funkce zastávaná ve všech těchto orgánech je veřejnou funkcí. Jména a příjmení představují základní

osobní údaje, pro jejichž zneprůstupnění není z našeho pohledu dán žádný rozumný důvod. Zveřejnění informace o jménu a příjmení má za cíl informovat veřejnost o obsazení výborů v nezbytném rozsahu, odpovídajícímu účelu práva na informace (nejedná se o zveřejnění např. kontaktních údajů, tj. údajů o bydlišti, o soukromém telefonním čísle, atp.).

Sama skutečnost, že člen výboru či komise je osobou nezletilou, není z hlediska možného zveřejnění jejího jména a příjmení za účelem informování veřejnosti o obsazení výborů a komisí, vůbec relevantní. I u osob nezletilých, kteří v obci zastávají veřejnou funkci, totiž musí převážet zájem veřejnosti na znalosti jejich jména a příjmení před zájmem na ochraně soukromí a osobních údajů. Z našeho pohledu není žádný rozumný důvod pro zvýšenou ochranu např. 16ti letého občana obce, který se aktivně účastní na správě obce tím, že je členem výboru zastupitelstva.

Jde-li o střet práva na informace s právem na ochranu soukromí a osobních údajů, je třeba vyjít z obecného východiska, že všechny osoby veřejně činné (nejenom členové zastupitelstva) musí akceptovat vyšší zásah do jejich soukromí a ochrany osobních údajů v porovnání s „běžným občanem“, který se řešení veřejných záležitostí nijak aktivně neúčastní. Každá osoba se ujímá veřejné funkce a podílí se na veřejných záležitostech dobrovolně a již ze samotné podstaty výkonu veřejné funkce musí být srozuměna s tím, že její jméno a příjmení, názory a projevy související s výkonem této funkce nebudou chráněny stejným způsobem jako osobní údaje fyzické osoby, která se na „veřejném životě“ a správě obce nijak nepodílí, tedy jedná výlučně ve své soukromé sféře a ve svém osobním zájmu.

Z výše uvedeného tedy vyplývá, že dotčený člen výboru a komise nemusí ke zpracování a zveřejnění svého jména a příjmení udělit svůj souhlas, neboť právní titul ke zveřejnění těchto osobních údajů za účelem informování veřejnosti o obsazení výborů (komisí) vyplývá již ze zákona, resp. GDPR), kdy tímto titulem je zákonem předvídaný veřejný zájem [srov. ust. § 5 odst. 2 písm. f/ zákona č. 101/2000 Sb., resp. čl. 6 odst. 1 písm. e/ GDPR]. Na uvedeném závěru nic nemění skutečnost, že člen výboru (komise) není členem zastupitelstva obce, ani okolnost, že je osobou nezletilou.

Závěrem lze uvést, že obava obce, že by zveřejnění osobních údajů (jména a příjmení) členů výborů a komisí na internetových stránkách bylo v rozporu s pravidly a principy obecného nařízení na ochranu osobních údajů (GDPR), není důvodná.

Ochrana osobních údajů je sice díky GDPR zvýšena, neboť nařízení zavádí zvýšenou odpovědnost správců za zabezpečení osobních údajů a zavádí některé nové povinnosti správce (mj. např. povinnost jmenovat pověřence pro ochranu osobních údajů). Zákonné tituly zpracování osobních údajů a principy ochrany

základních práv se však zásadně nemění. Zájem na ochraně osobních údajů není absolutní, nepřevažuje automaticky nad právem na informace nebo jinými legitimními veřejnými zájmy. Z naší praxe je nám známo, že mediální vyobrazení GDPR a obchodní korporace nabízející své služby v souvislosti s GDPR takový dojem u řady subjektů (nejenom správců osobních údajů) bohužel vyvolalo. Některé obce pak v praxi přistupují k mnohdy „nesmyslným“ opatřením, kterými bezdůvodně a automaticky upřednostňují ochranu osobních údajů před právem na informace, jakož i před zájmem obce a jejích občanů na řádném fungování samosprávy, což však nebylo smyslem přijetí GDPR.

Oprávnění ke zpracování (a tedy i zveřejnění) osobních údajů je třeba vždy hledat v tzv. zákonných důvodech zpracování (viz čl. 6 odst. 1 GDPR- „Zákonnost zpracování“). Jak bylo uvedeno již výše, mezi tyto zákonné tituly patří podle GDPR nejenom souhlas subjektu údajů, ale mj. i „splnění úkolu ve veřejném zájmu“. Dle našeho názoru nejenom u členů zastupitelstva obce, ale i u členů výborů a komisí je dán veřejný zájem na zveřejnění jejich osobních údajů v rozsahu jména a příjmení. Zveřejnění těchto osobních údajů totiž sleduje naplnění legitimního zájmu veřejnosti na efektivní kontrole veřejné správy, zda je vykonávána osobami se schopnostmi, zkušenostmi a vlastnostmi, které poskytují záruky, že tato veřejná správa, resp. samospráva bude vykonávána řádně, profesionálně, v zájmu obce a jejích občanů. Z hlediska proporcionality (poměrování dvou základních práv) neexistuje dle našeho názoru rozumný důvod pro upřednostnění ochrany osobních údajů před právem na informace.

Ministerstvo vnitra proto v dopise ze dne 4. března 2019, č. j. MV- 5321-8/ODK-2019, obci doporučilo, aby uvedenou poznámku „*dle zákona o GDPR jsou zveřejnění pouze členové výborů, kteří jsou také zastupiteli obce, zveřejnění ostatních členů výborů podléhá jejich výslovnému souhlasu.*“ ze svých webových stránek odstranila a zveřejnila jména a příjmení všech členů výborů a komisí zastupitelstva či rady obce.

Závěrem uvádíme, že shora uvedené stanovisko a doporučení Ministerstva vnitra však není právně závazné.

Ing. Marie Kostruhová
ředitelka odboru

Vyřizuje: Mgr. Andrea Bartošová
tel. č.: 974 816 632
e-mail: odbordk@mvcr.cz